

İnternet Fıkıhı-8

Nureddin Yıldız'ın 14.05.2017 tarihli (300.) Hayat Rehberi dersidir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

İnterneti ve cep telefonunu ya da aynı işlevi gören diğer teknolojik cihazları konuşurken karşımıza çıkan toplumsal bazdaki en önemli sorunlardan biri, çocuklarımızın hayatını etkileyecek şekilde gelişen internet ve telefon bağımlılığı meselesidir. Yaşadığımız zamanda dünya devletleri dahi bu soruna bir çözüm bulabilmiş değillerdir. Toplantılarda değerlendirmeler görüşülüyorsa da internet esareti ve telefon bağımlılığı konusunda ne polisiye ne akademik anlamda çözüm geliştirilememiştir.

Bizler ümmet-i Muhammed'in fertleri olarak ümmetimizin çocuklarını şeytana yem etmemeye söz vermiş kimseleriz. Çocuklarımızı, şeytan cinselliği kullandığında cinselliğe karşı, mal hırsını kullandığında mal hırsına karşı koruduğumuz gibi interneti musibet olarak kullanıp ağlarına takmak istediğinde de çocuklarımızı bundan korumaya söz vermiş insanlarız.

Anneler-babalar, öğretmenler ve eğitimden sorumlu insanlar olarak 'internet kötü, cep telefonu bela' diye söylendikten sonra üstüne bir de çay içip işimize gücümüze dönemeyiz. Ne yapıp edip internetin musibet hâline gelmesinden önce çocuklarımızı korumalı sonra da hepimiz bundan korunmalıyız. Allah, hiçbir kuluna kaldıramayacağı yükü yüklememektedir ve herkes başarabildiği kadardan sorumludur. Ama elbette baştaki sebeplerden olayın içine varıncaya dek ne kadar yapabildik de ne kadarını yapamadığımızı Allah görmektedir.

Günümüzde çocuklar, daha bir yaşından itibaren cep telefonu ve internet ile tanışmakta, büyürken cep telefonu ile büyümektedirler hatta denebilir ki cep telefonu çocuğun dadısı olmaktadır. Çocuk cep telefonunu ikinci bir anne gibi bilmektedir. Çünkü anne çocuğuna susması için cep telefonu vermekte, mamasını yemesi için cep telefonunu göstermekte, misafir gelince rahatsızlık vermemesi için yine cep telefonu ve bilgisayar devreye girmektedir.

Artık çocuk büyüten bu elektronik dadının biyolojik bir insan gibi olmayacağını düşünmeye ise vakit bulamıyoruz, ne yazık ki. Müslümanlar'ın da Müslüman olmayanların da çocukları bu bağımlılığın içine düşmüşlerdir. Akıllı telefon, çocuğun da büyüğün de aklını bitirmekte ama bilhassa çocuklar için kritik önemde olan bu durum anne-babanın dikkatini çekmemektedir. Akıllı telefon çocuğa hizmet etmemekte ve aklını emmekte, akılsız-idraksiz-şuursuz neslin gelmesine sebebiyet vermektedir.

Bu duruma global çapta bir çaremiz henüz yoksa da kendi evlerimizde ve dar alanda derman üretebiliriz, bunun sınırlarını olabildiğince genişleterek kendimizi güvence altına alabiliriz. Böylece de Allah'ın nazarında üzerimize düşeni yaptığımızı söyleyebileceğizdir.

Şunu katiyetle vurgulamalıyız: Cep telefonundan ve internetten kaçmak diye bir çare yoktur. Bunu unutalım. Madem cep telefonu 'tehlikeli' ve birilerinin çocuğu 'internet yüzünden' örgüte, uyuşturucuya bulaşmıştır, öyleyse biz evimize cep telefonu-internet sokmayalım... şeklinde bir çözüm, anca seksen yaşından sonrakiler için mümkün olabilir ve yanlış, akıl dışı metottur, 'evimize cam yapmayalım, dışarı bakıp haramları görürüz' ne kadar denebilirse cep telefonunu hiç kullanmamak da o kadar mümkündür.

Zira bugün anca çocuklarının hizmetiyle yaşayacak çağa gelmiş olanlar hariç herkes internete ve cep telefonuna mahkûm bir hayat yaşamaktadır. Görünen odur ki günümüzden on sene sonra bu durum kat kat artacak, insanlar nerdeyse abdest almayı bile bir şekilde cep telefonu ile ilgili biçimde yapacaklardır. Çocuklarımızı bu teknolojiden tecrit ederek bir yere varamayız. Şeytanla beraber ama şeytana ezilmeden yaşamalıyız; internetle beraber ama internete ezilmeden, cep telefonu ile beraber ama cep telefonuna ezilmeden.

Çocuklarımızın neden cep telefonu bağımlısı oldukları sorusunun ilk sıradaki cevabı, çocuğun anne-babasını taklit ettiği gerçeğidir. Anne-baba elinde telefonla eve girip evde de telefonuyla meşgul oluyor, çocukcağız amcalarının-halalarının misafirliğe geldiklerini görünce hoş geldin deyip sarılmanın hemen ardından onların da telefonlarına sarıldıklarını görüyor. Çocukcağız amcasını, babasını telefonla meşgul görüyor. Diğer odaya geçiyor; teyzesi de telefonuyla meşgul. Annesi dahi bir yandan kahve pişirip diğer yandan telefonunu kontrol ediyor. Okulda öğretmenini de ders esnasında çalan telefonuna cevap verirken görüyor. Çocuğun gördüğü hayat bu.

Cep telefonunu bu kadar yoğun biçimde hayatın içinde gören bir çocuktan telefonla ilgilenmemesi yönünde bir sonuç bekleyemeyiz, bir defa burası kesindir. Zannederim ki aile içi -helal- müstehcen ilişkilerimizi çocuklardan gizli yaptığımız gibi cep telefonu kullanımını da bir nebze bu türden bir gizlilikle yapmak gerekecektir. Çocuklarımız plastik emziğinden bile fazla olmak üzere cep telefonlarını görüyor ve bu cihazların radyasyon yayması derdi de artık konuşulmuyor, çünkü artık ekme-peynirden değerli.

İkinci bir husus olarak: Cep telefonu ve internet, milyonlarca insanın ortak aklıdır. 'Cep telefonu' teknolojisi bir mühendisin değil yüzlercesinin icadıdır ve bu icatta hepsinin zekâsı vardır. Bir çocuk ne kadar dâhi ve yüksek zekâlı olursa olsun, telefonun gösterdiği hayal dünyasının çok altındadır. Dünyanın en akıllı çocuğu, binlerce zekânın ürünü olmuş bir cihazdan yine de geridedir. Dolayısıyla cep telefonu hep 'gel bana' der gibi durur. Siyasetçisinden âlimine, iş adamından cahiline varıncaya kadar herkesi peşinden sürükleyebilmesi bu yüzdendir.

Akıllı telefon, çocuğun zekâsından merakına bütün ihtiyaçlarını kat be kat karşılamaktadır. Onu bir kere gördükten sonra artık çocuğun o cihazdan geri gelmesini de bekleyemeyiz. Bunun alternatiflerini üreteceğiz ama gerçek budur.

Çocuklarımızın boş vakit bulmaları ve evdeki rutin işlerden sıkılmaları cep telefonunun şefaatine sığınmalarını gerektirir, bu da üçüncü nokta olarak bilinmelidir. **Her gün okuldan geldikten sonra yaptığı işler tıpa tıp aynı olan bir çocuk adeta robotlaşmakta, her sene aynı rutin tekrarlanmakta olunca ve anneler de pedagojiyi biraz öğrenmeye başladıkları zaman kendilerinin gençliklerinde yapamadıkları/yaşamadıkları her şeyi çocuklarına yaşatmaya çalışmakta ama bu da robot çocuk yetişmesine sebebiyet verebilmektedir.**

Bu yüzlerce kere tekrarlanmış sahneler çocukta bir bıkkınlığa yol açmakta, sonrasında çocuk da ek arkadaş arayışına girmekte ve telefona yönelmek oldukça cazip gelmektedir. Çocuk zihni bir kaçamak aramakta, bu yer yer telefon olabildiği gibi bazen uyuşturucu olarak bile karşımıza çıkabilmektedir. Sıla-i rahim, camiye babayla gitmek, hadis dersine gitmek yok... Misafirliğe gidilse zaten söz konusu rutinler orada da devam etmektedir.

Dördüncü madde: Yalnızlık Allah'a mahsustur. İnsan, insanla güler ve insanla ağlar. Evde fazla çocuk olsa, çocuğun cep telefonu arayışı üç puan ise bir çocuklu evde bu puan dokuz-ona kadar yükselir. Sabahleyin amca-teyze çocuklarıyla buluşup vakit geçiren bir çocuk, cep telefonuna yönelmez değil ama daha geç yönelir. Çocuğun, aç tavuğun buğdaya saldırması gibi cep telefonuna saldırma nedeni yalnızlıktır.

Bunların ötesinde de sıkıntılar ve sebepler sayılabilir tabii. Çocuğun hilkatinde arıza vardır veya ahlaksızdır; ama yukarıda saydığımız dört ana sebep belli başlı manzarayı karşılar. Bunları bilmemiz hastalığın nerden ürediğini bilmek için işimize yarayacaktır.

Çocuğumuzda bağımlılık belirtilerini nasıl tespit edebiliriz?

Çocuğumuzda stres işaretleri ve hırçınlaşmalar meydana gelir, sonra da zarar vermeye doğru ilerler. Yemez-içmez, yaşına uygun olmayan kabalıklar-çirkinlikler yapar. Altı nüfuslu aileyi geçindiren babada

stres olmaz ama yedi yaşındaki çocuğun stresten çatlama üzere olduğu gözlenir. Bunun konumuz özelindeki nedeni cep telefonunun dünyasına dalıp oradan geri gelememek, internette girilen sokaklardan çıkamamaktır. Durum psikologla ve gerekirse psikiyatrist ile görüşülmeli, gerekirse farklı bir eve taşınma yoluyla mekân değişikliğine dahi gidilmelidir. Bir kere bu strese girdikten sonra artık çocuğun geri dönüşü sıkıntılıdır.

Bu meyanda çeşitli istatistikler yayınlanmaktadır. Okula giden bir çocuğun ortalama üç yüz defa cep telefonuna girdiği tespit edilebilmekteymiş. Yani üç yüz defa açma-kapama düğmesine dokunmaktadır. Çocuğun biyolojik yapısı sıfırlanmakta, adeta delirme aşamasına girmektedir. Zaten telefonun da dayanmayacağı bu performansa insan beyni nasıl dayansın.

Yemiyor-içmiyor-uyumuyor ama telefon vaat edildiğinde asık suratı gülüveriyorsa çocukta telefon bağımlılığı vardır. Bu nihayet bir bağımlılıktır çünkü bağımlılığın düzeyleri vardır; kimi sigara kimi eroin düzeyinde yakalanmıştır, yeri gelir sakızın da bağımlılığı olur. Çocuk şayet başka türlü rahat etmiyor, telefonu gördüğünde ‘huzura’ kavuşuyorsa bağımlılık tehdidi altındadır ve bu bir risktir.

Yalnız kalmayı tercih etmeye başladığında da çocukta telefon bağımlılığının başladığı görülebilir. Odada anne-baba-abi-abla oturuyor ama çocuk evin köhne köşesinde, soğuk olmasına rağmen uzak odada yalnız başına duruyor, ikna edilip salona alındıktan sonra bile iki dakika oyalanıp yine oraya kaçıyor telefonla bağılıdır.

Bütün bunlardan şu sonucu çıkarabiliriz: Çocuklarımızın beyinleri telefon ve internet ile uçup gitmektedir. Çocuğun susması, yaramazlık etmemesi, “iki dakika muhabbet edeceğiz dayınla, sen telefonu al da kenarda oyalan” için verilmiş telefon, çocuğu bile bile zehirlemek, tembel çocuk yetiştirmektir. Zaten teknoloji insanı hesaptan ve hareketten alıkoymaktadır. Ümmet-i Muhammed’in çocuklarının zehirlenmiş, körelmiş ve tembelleşmiş zihin sahipleri olarak büyümekte olduklarını gösteren bu işaretler önümüzde durmaktadır.

Ortada duran bu manzara için kesin bir çözüm ne bizim elimizde ne de Milli Eğitim Bakanlığı’nın elinde var. Doktorların da zaten kendileri telefon bağımlısı. Öyleyse bu, hayatın ortak sorunu hâline gelmiştir. Bütün anlamında bir çözümden söz etmiyoruz ama ailemizde uyguladığımızda zararı bir nebze hafifletebileceğimizi düşündüğümüz noktaları zikretmeliyiz.

1- Çocuklarımıza örnek oluşturmak öncelikli çözümümüzdür. Hiç kimse tiryakisi olduğu bir şeye karşı çocuğunu uyarma hakkına sahip değildir. Sigara içen birinin, çocuğuna sigara içmemesini tavsiye etmesi ne kadar doğru ve işe yarar ise elinden telefonunu düşürmeyen birinin de çocuğuna bu konuda tavsiye vermesi o derece mümkündür. İnsanın pratikteki uygulamaları, sözlü nasihatlerinden daha etkilidir.

2- Çocuklarımızı; dayısını, amcasını, bakkalı, öğretmeni, komşuyu, halasını tanıyor ama bunların hepsi telefon tiryakisi. Çocuklarımızın gözü önünden kötü örnekleri kısıtığımız gibi iyi örnekleri de artırmaya çalışmak gerekir. Çocuk görmelidir ki bir insan yanında telefonu olmadan da uyuyabilir, telefonuna bakmadan yemek yiyebilir.

Hayat manzaraları içinde telefon kullanımı yoğunluğunu gören bir çocuğun düşündüğü, “herhâlde kulağımı koparıp bir kenara atamadığım gibi telefon da olmazsa olmazdır” şeklinde bir düşüncedir. Bu bize komik bir esinti gibi gelebilirse de altı yaşındaki çocuğun aklına gelen bunun gibi bir şeydir. Doğduğu günden beri gözü önünde telefon görmektedir.

Örnekliğin sağlanması için mesela aile ortamlarında telefon sıfırlanabilir. Üç bizim, üç de abimizin çocuğu var; ailece oturmuşuz. Çocuklar yanımızdayken herkes telefonunu çıkarıp içimizden biri, “telefonlarımızı kapatalım, telefonsuz oturacağız” diyebilir. Bu kurgu olduğunu belli etse bile

çocuğumuza telefonumuzu kapatabildiğimizi gösterebileceğimiz bir hadise olur: Demek ki bu cihaz kapanabiliyormuş. Çocuk, “bunlar iki saattir oturuyorlar ve hâlâ telefonları çalmadı, demek ki telefonsuz durulabiliyor” diye düşünmelidir. Tabii bu senaryoyu yalandan işletip beş dakika sonra da telefonumuzun çaldığını görürse rezil oluruz, bu ayrı. O da aynı numarayı on sene sonra işletecektir.

Bir öğretmenin küçücük çocuklar önünde zırt pırt telefonu çalar mı? Kur’an kursu hocasının masasında telefon varken çocuğun dersini dinlemesi de aynıdır, böyle şey olur mu? Hoca-öğretmen sınıfa girdiğinde telefonunu özellikle kapatıp çantasına-cebine koymalıdır. Devletin Orta Doğu işleri sorumlusu ya da Kâbe’den fetva için aranacak kimseler olmadığımızı göre işimiz o kadar da acil değil demektir! Evinde hastası olan zaten rapor alıp gitsin. Vaaz eden hoca efendinin bile telefonunun çalabildiği bir dünyada kime nasihat edeceğiz?

Arızayı gidermenin birinci yolu çocuklarımıza öncelikle kendimizin telefon bağımlısı olmadığımızı ispat etmemizdir –lafla değil.

Bu arada çocuğumuza telefonu bir iletişim cihazı olarak kullanmaları gerektiğini, bunun bir muhabbet arkadaşı olmadığını da öğretmek gerekir. Bunun için de istifade edilecek ilim adamları, psikologlar vardır.

3- Çocuğumuzun boş zamanı bırakılmamalıdır. Allah Teâlâ hiç kimseyi boşuna yaratmamıştır, elbette herkesi matematik profesörü olacak şekilde de yaratmadığı gibi. Kimimiz tarlada kimimiz konferans salonunda, kimimiz mutfakta aktifizdir. Anne ve baba, çocuğun üç-dört yaşından itibaren maharetlerini keşfetmeli, sanat becerileri varsa bunun üzerinden onu, vaktini dolduracak ek işlere yönlendirmelidirler. Spor da bunlardan biri olabilir, mesela atletizm faydalı bir spordur. Zararsız ve boks gibi haram sporlar hariç, pedagogların da tavsiye ettiği yaşlardaki düzeyde sporlara çocukları alıştırmak lazımdır. Yüzmeye alışmak oldukça iyidir. Yüzmekten zevk alan çocuk cep telefonu tiryakisi olmaz diye bir kural yoktur ama yine de vahim düzeyde olmaz, en azından haftanın iki saati kâr edilmiş olacaktır.

Çocuklarımızın en büyük düşmanı, oturup ne yapacağını düşündüğü vakit fazlalarıdır. Dünya ders ödevlerinden ibaret değildir. Böyle bir algısı oluşacak şekilde yetiştirilmiş çocuğun ödevi bittiğinde ne yapacak? Beş yaşındaki çocuğa evi süpürmesi söylenecek değil herhâlde. Sokağa da çıkamaz; sokaklar mezbahane gibi. Bu beton yığınlarının içinde ne yapacak?

İşte bu önemlidir. Yararlı bir işe-uğraşa yönlendirilmelidir. Kız çocuğunun dikiş kabiliyeti olabilir, bu değerlendirilmelidir. Fazla modelin bulunabildiği bir oyuncakçıya götürülür, orada kabiliyet ortaya çıkarılabilir. İnsan bunu çocuğu üzerinde kendi keşfedemiyorsa bir psikologdan destek almalıdır.

Çocuğun enerjisi alınmalıdır. Yaramaz çocuğu olan bir arkadaşına birinci katta oturmaları hasebiyle birkaç tuğla ve bir de çekiç alıp onları balkonda çocuğa vermesini tavsiye etmişim: Çocuk o tuğlaları un hâline getirmiş ve evdeki yaramazlığı da azalmış. Çünkü çocuklarımız çikolatadan cipse türlü şeyler yiyip dinamit hâline gelmekte ve patlamak istemektedir. Bu çocuğa evde, çekyatın üzerinde oturmasını söylemek, ayağını-elini oraya buraya uzatmamasını tembihlemek mümkün değil. Enerjisi illa bir şekilde alınacaktır.

4- Üzümlerin birbirlerine bakıp bakmadıklarını bilmiyorum ama insanlar birbirlerine bakarlar. Çocuk, arkadaşının kölesidir. Aralarında doğal bir yaş farkı bulunan çocukların birbirleriyle uyum sağlaması yoluna gidilmelidir.

Aile arasında bir araya gelmeler de önemlidir. Aile içi ilişkilerdeki samimiyet, çocukların başka şeylere kaymalarının engelidir. Anne-baba samimi şekilde bir arada duruyorlarsa, çocuklar üçüncü-dördüncü samimiler olarak onlara yavaşlar. Annenin suratı asık, baba elinde kırbaçla bekleyen cellat gibi duruyorsa çocuk bir kenara çekilip başının çaresine bakar. Ayrılmış ailelerin çocuklarının toplumun

başının belası olduğu bu yüzden söylenmektedir. Karı-koca oturup tatlı muhabbetler ediyorlarsa çocuk cep telefonuyla uğraşmaz. Sapık bir çocuktur, ayrı mesele; bu zaten seyrek bir örnektir.

Muhabet çekici, soğukluk iticidir. Muhabbeti anne-baba oluşturuyorsa çocuk oraya yamanmak isteyecektir. Hayır, anne-baba bir meseleden dolayı uluslararası savaşa girmişlerse dua etsinler ki çocuk cep telefonu bağımlısı olsun! Eroin bağımlısı olmasından iyidir.

Öyleyse 'sadece çocukların hatırı için boşanmıyoruz' deme noktası yeterli değildir; çocukların hatırı ve geleceği için sunî gibi de dursa bir muhabbet ortamı oluşturulmalıdır. Velez çocuk uyuyana kadar bu 'muhabbet' ortamı sürdürülmeli, illa kavga edilecekse o uyuduktan sonra ötedeki odada edilmelidir. Madem çocuğun hatırı vardır, hatıra bu şekilde dikkat edilmelidir.

5- Telefon-internet bağımlılığı tehlikesinden söz ettiğimiz çocuklar, bu çağın çocuklarıdır. Bundan elli sene önce bir çocuğun evde babasına, "baba n'oldu, beni evlendirmiyor musun" demesi herhâlde pek acı sonuçlar doğururdu. Çocuk bu derdini en iyimser ihtimalle anneye çıtlatabilirdi.

Şimdi ise beş yaşındaki çocuklar düğününün yapılacağı yerin talimatlarını veriyorlar. Bu çağın çocuklarıyla şifreli ilişkiler-iletişimler kurmak doğru değildir. Çok küçük yaştaki çocuklar büyük adamlar gibi konuşmakta ama yaramazlığını yine çocuk gibi yapmaktadır. Açık olunarak, çocukla "yavrum, bu telefonu sana alacağız ama bunu kullanmanın bazı sağlık sorunları vardır. Ayrıca senin okuyup diploma alman, hafız olman lazım..." türünden 'protokol imzalanabilir.'

Günümüzde gıda meselesi çocukları erken gelişmeye itmiş, daha zeki insanların -akıl hak getire ama bu ayrı mesele- yaşadığı bir hayat meydana çıkmıştır. Üstü kapalı cümlelerle iletişim kurmak anne-babanın aleyhinedir. Kimse çocuğun söylenen sözleri anlamadığını zannetmemelidir. Çocuk anlamakta, işine geleni uygulamaktadır.

6- Evin uyunan odasında telefon bulundurulmamalıdır. Hem sağlık açısından hem de bu mendebur cihazların kapatılınca bile bir şekilde kayıt-izleme aşamalarını sürdüren fonksiyonları olduğu biliniyor. Ama yukarıda da sözünü ettiğimiz gibi, insan kendini Birleşmiş Milletler'in Orta Doğu sorumlusu sanıyor ve her an bir ihtiyaç için aranabileceğini düşünüyorsa ayrı meseledir... Dünya üzerinde on bin senedir hayat süren insanlığın dokuz bin küsur senesinde yatak odasında cep telefonu çalması ve hayat devam etti.

Acil vakası olanlar, gece nöbetindeki doktor, itfaiye görevlisi, komada bir yakını bekleyen insanlar olağanüstü durumlardır ve zaten istisna kabul edilirler.

7- Hiçbir yaştaki hiçbir çocuğun susturulması için telefona müracaat edilmemelidir. Evimize ziyaret için en önemli insan bile gelse bu yola başvurulmamalıdır. Çünkü bir kere başvurulursa çocuğun şuur altına 'ağla-al' formülü yerleşir. Keyfi telefon istediği her zaman bir mızızlık tutturacak, ebeveyn de vermek zorunda kalacaktır. İlla olacaksa 'sus-vereyim' formülüne inandırılmalıdır.

Ağlayacak, gidip yüzünü yıkadıktan sonra ve düze çıkınca telefon verilecektir. Çocuk anlayacaktır ki mızızlıkla telefon alınmamaktadır. Ama bu dediğimizin kolay olup olmadığı anne-babaya bağlıdır.

8- Çocuğumuzun telefonu dinî bir içerik izliyor diye kullanması ile Hong Kong'daki bir rezaleti izlemesi arasında bağımlılık açısından fark yoktur. Mekke'den beş vakit namazı izlemek için de kullanılsa bağımlılık bağımlılıktır. Muhtevanın önemli tutulması başka bir açıdır. Muhtevadan önce meşgul olduğumuz, çocuğun bağımlılığıdır.

Bir hafızın okuyuşunu da çok dinliyor olsa veya matematik sorularını çözüyor olsa telefonundan, sonuç itibarıyla o çocuk telefonuna bağlanmaktadır. Şimdi böyle, daha sonra başka bir şekilde bağlanacaktır.

9- Bir başka çözüm de evde herkesin telefonunun orta yerde durmasıdır. Kimin telefonu çaldıysa o telefonunu almalı, işine bakmalıdır. Birinin telefonu yastığın altına, diğerininki ayakkabılığa gizlenmiş manzara değil, tıpkı ev telefonundaki gibi herkesin cep telefonu da ortalıkta olmalıdır. Bu haram bağlantıdan ve bağımlılıktan bir nebze uzaklaştırır. Çünkü hep masa üzerinde duran telefon günün birinde orda durmazsa dikkat çekecektir. Herkesin gözü önündeki telefonu alan çocuğun kullanacağı sınır da belli olur. Böyle bir çözüm hem despotluk oluşturmaz hem de hürriyet ortamında mecburî saygı oluşur.

10- Cep telefonu esasen on iki yaşına kadar çocuğa zararlıdır. On iki yaşından önceki bir çocuğun telefonu olmamalıdır ama ilkokul çocuğuna da öğretmenler telefon-internet ile ilgili ödevler verilebilmektedir.

İlla ve muhakkak kullanılacaksa çocuğun iki yaşına kadar telefonu seyretmesi günde on beş dakikayı asla geçmemelidir. İlköğretim çocuğu için kırk beş dakika, lise seviyesi için iki saat sınırı geçilmemelidir. Ödev için bile olsa ihlal edilmemesi gereken bu durumun iki saati bulması hâlinde bağımlılık oluşur ve bundan sonra telefon verilmese bile o arkadaşından bir şekilde edinecektir. Radyasyon açısından da bağımlılığa alışma açısından da bu sınırlar önemlidir.

Üniversite seviyesinde bir genç ise zaten sağı-solunda meleklerin olduğu ve Allah'ın murakabesinde yaşadığını bilen biri olarak yetiştirildiğinden, reşit ve mükelleftir. Üniversiteye gelene kadar üniversite tek ahlak ve put olmuşsa o yaştan sonra ağaç budamak tehlikelidir. Bizim konuşacaklarımız makul şeyler olmalıdır ve bunlar arasında yirmi sene boyunca ihmal edilmiş bir çocuk profili yok.

11- İnternetle 'mücadele' edeceğiz diye mesela televizyonu hayırlı bir cihaz hâline getirmek tehlikelidir. Yağmurdan kaçarken doluya tutulmak olur bu. Kurttan kaçılırken aslana yakalanmak... Bir tehlike başka bir tehlike ile giderilemez. Televizyon kortizonlu bir ilaç değildir, o da bir çeşit beladır. Bağımlılıktan kendimizle kurtulmamız gerekir, başkasıyla değil.

12- Özellikle anne-babalar bu meselelerde sert bir savcı gibi olmamalıdır. Bu tavır çocuğu kaçamak iş yapmaya sevk eder. **Yasaklar, talimatlar çocuğa "gözünden uzak dur, istediğini yap" demekten farksızdır. Baskının varabileceği yer yoktur. Evet, bir-iki sene baskıyla yönlendirilebilir belki ama çocuk bir gün zincirin dışına çıktığında, mesela askere gittiğinde ya da üniversite için başka bir şehre yolculuk ettiğinde, geride kalan yılların 'intikamını' öyle bir alır ki hem de on ile çarparak...**

Talimata uyulmadığı görülen bir durumda mesela, "madem dediklerim yapılmadı, evin gazını kesiyorum, soğukta yatın hepiniz" gibi absürtlükleri çağrıştıran yöntemler değil, sözgelimi yemek yenirken yumuşak üslupla, "ya ne demiştik çocuklar, kuralımız vardı..." türünden uyarılar yapılmalıdır. Çocuğuyla böyle şeyleri konuşmaya yüzü olmayan, pilini bitirmiş bir babaya söylenecek söz de yoktur.

Baba ve anne, sürekli yıpranmış yüzlerin sahibi olmamalıdır. Ara sıra anne devreye girmeli, baba o sırada kendini yıkama-yağlamaya almalıdır. Yıpranan baba-annenin işi biter. İnternet-telefon konusunda da başka herhangi bir konuda da yıpranmamak lazımdır. Bütün nefesi ilk zamanlarda harcamak enerjiyi tüketip bitirmektir.

Mücadele bizim mücadelemizdir. Allah katında hesap verecek olan anne-babadır. Bu mücadele bir cihattır ve asrımızın imtihanıdır. Bu tehlike yüzünden çocuk doğurmamak-büyütmek gibi bir imkânımız yoktur. Gayret edilecek, nefeslerimizi bile sayan meleklerin yazdıklarına güvenilecektir. Otuz nefes tüketen baba ile bin nefes tüketen babanın uğraşları aynı tartılmayacaktır.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ. وَصَلَّى اللّٰهُ وَسَلَّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَىٰ اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِيْنَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.